

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คนที่ไม่ได้ยินได้ฟังเนาะเขาก็สงสัย เอ๊ะ เขาไปวัดกันทำไม? เวลาไปวัด เห็นไหม เวลาไปวัดมันได้เห็นความเปลี่ยนแปลง อยู่บ้านเราอยู่กับความคุ้นชิน ความคุ้นชินพอเปลี่ยนสถานที่ ไปวัด ถ้าไปวัดดูพระสีพระคำรังสีพออย่างไร? ทำไมเป็นมนุษย์เหมือนกัน บวชเป็นพระคำรังสีพออย่างไร? เราเป็นฆราวาส เราอยู่บ้าน เห็นไหม คำรังสีพออย่างนี้ทำไมมันทุกข์ยากขนาดนี้? มันมีสิ่งใดบีบคั้น?

เป็นพระก็เหมือนกัน ถ้าเป็นพระนะ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา งาน คำว่างานนะ เวลาอยู่ทางโลกทำงานเราก็ต้องมีความลำบากเป็นเรื่องธรรมดา การทำงานไง แต่ถ้าทำจนเป็นความเคยชิน ความคุ้นชินของมันนะยิ่งทำยิ่งสนุก ถ้าทำงานสนุกนั้นทำด้วยความพอใจ แต่เวลาทำงานขึ้นมา เวลามันติดขัดขัดข้องมันมีแต่ความทุกข์ยากไปทั้งนั้นแหละ

พระก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติขึ้นมาถ้ามันมีความขัดแย้ง มันมีความขัดแย้งหมายถึงว่ากิเลสมันโต้แย้ง โต้แย้งให้การปฏิบัติมันไม่ราบรื่น การปฏิบัติของเรานั้นก็ทุกข์ยาก แต่ถ้ามันปฏิบัตินะ จิตมันสงบมันรื่นเย็นขึ้นมามันจะมีความสุขมาก ความสุขมาก เห็นไหม นี่สิ่งนี้เป็นสมบัติสาธารณะ สมบัติทุกคนที่แสวงหาได้ เวลาเกิดมาเป็นมนุษย์ โลกนี้เขาบอกว่ารัฐธรรมนุญ สิทธิความเป็นมนุษย์เสมอภาค ความเสมอภาคของรัฐธรรมนุญนี้เป็นกฎหมาย แต่เวลาความเสมอภาคของโลกมันเป็นจริงไหมละ? ถ้าเป็นความไม่จริงเพราะอะไรละ? เพราะเวรกรรมของคนสร้างมาไม่เหมือนกัน

เวลาเรื่องศาสนานะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิทธิเสมอภาคของสิ่งมีชีวิต แม้แต่สัตว์นะสัตว์ก็คุ้มครอง อย่าว่าแม่แต่มนุษย์เลย แม้แต่สัตว์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คุ้มครอง ไม่ให้ทำลายกัน ไม่ให้เบียดเบียนกัน ให้มีความเมตตาต่อกัน ให้มีความเมตตาต่อกันนะ แล้วเวลาเราละ? นี่เวลาในหัวใจของเรา เห็นไหม ถ้าในหัวใจของเรา สิทธิของเรา สิทธิเสรีภาพของเราเรามองข้ามไป เรามองข้ามความเป็นสิ่งที่มีชีวิต เรามองข้ามชีวิตของเรา ไปมอง

แต่สมบัติพัสถานประสบความสำเร็จในชีวิตทางโลก แต่บอกว่าถ้าเราทุกข์เรายากมีความลำบาก ทุกข์จนเจ็บใจ อันนั้นมันก็เรื่องของชีวิต

เรื่องของชีวิต ชีวิตถ้ามีปัจจัยเครื่องอาศัยมันก็พอทน ถ้ามันอยู่ของมันได้ ชีวิตนี้ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย ถ้ามีปัจจัยเครื่องอาศัย สิ่งนี้มันมีชีวิตอยู่ได้แล้ว แต่กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันมากกว่านั้น มันต้องการมากกว่านั้น มันต้องการเหนือคนไหน ถ้ามันต้องการเหนือคนนะ ดูพระสี เวลาพระ เห็นไหม นี่พูดเทศน์ธรรมะ พูดถึงธรรมะ แต่ทักฎิฆิมาณะของตัว ความเห็นของตัวมันทำร้ายหัวใจของพระองค์นั้น

เวลาเราเป็นคฤหัสถ์ก็เหมือนกัน นี่เราบอกว่าเราเป็นคนดี เราเป็นคนดี ทักฎิฆิมาณะ เราจมอยู่ในทักฎิฆิมาณะของเรา ถ้าเราจมอยู่ในทักฎิฆิมาณะของเรา เห็นไหม นี่มันบีบคั้นเรา ถ้าบีบคั้นเรามันก็เป็นความทุกข์แล้ว ถ้าเป็นความทุกข์ขึ้นมา นี่เวลาสิทธิเสมอภาค เวลาเราจะมาประพฤติปฏิบัติกัน ไปวัดไปวาไปเพื่อเหตุนี้ ไปให้มีธรรมะเป็นอาหารของใจ ถ้าธรรมะเป็นอาหารของใจ นี่พระก็อยู่ได้ เวลาพระฉันมือเดียว ผู้ที่อดอาหารผ่อนอาหารเขาก็ทำของเขาได้ นี่เขาอยู่ของเขา

นี่ความมั่นคงของชีวิตใช่ไหม? เข้าขึ้นมาก็บิณฑบาตเลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง บิณฑบาตไปแล้วแต่จะได้ จะได้หรือไม่ได้แล้วแต่อำนาจวาสนา ถ้าธุดงค์ไปบางพื้นที่ ถ้าไม่ได้ ไม่ได้ก็คือไม่ได้ ไม่ได้ก็คือไม่ต้องฉัน ไม่ต้องฉันนะ ไม่มีความวิตกกังวลไป ไปเอาวันพรุ่งนี้ ถ้าพรุ่งนี้ยังไม่ได้ ๒ วัน ๓ วันยังไม่ได้ ไม่ได้ก็คือไม่ได้ นี่เลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง

ถ้าเลี้ยงชีพด้วยปลีแข่งนะ นี่พูดถึงเวลาประพฤติปฏิบัติโดยความเป็นจริงนะ ถ้าความเป็นจริง เห็นไหม เราไม่วิตกกังวลกับปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัยเป็นเครื่องดำรงชีวิตเท่านั้น แต่ชีวิตนี้มันมีค่ากว่า ถ้าเราไม่มีอำนาจวาสนา เราทำของเราบาปกรรมมาเป็นแบบนี้ให้มันเป็นแบบนี้ ให้มันเป็นไปตามแต่เวรกรรมที่เราสร้างมา แต่ถ้าประพฤติปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เห็นไหม หลวงตาท่านพูดบ่อย “อยากเห็นนั้ก พระที่ปฏิบัติแล้วไม่มีปัจจัยเครื่องอาศัย อยากเห็นนั้กๆ”

อยากเห็นนั้กใจ แต่เราไปวิตกกังวลเอง ถ้าเราวิตกกังวลกันเอง วิตกกังวลจนเกินไป ถ้าวิตกกังวลจนเกินไป เห็นไหม นี่พูดถึงแค่เรื่องปัจจัยเครื่องอาศัยนะ ปัจจัยเครื่องอาศัยเป็นข้อวัตรปฏิบัติ เวลาหลวงตาท่านไปบรรลุธรรม บอกว่าสิ่งนี้มันลึกลับซับซ้อน จะสอนใครได้ จะสอนใครได้ แล้วท่านย้อนกลับมา เขาก็เป็นมนุษย์ เราก็คือเป็นมนุษย์ สิ่งที่เราทำได้เราทำได้เพราะเหตุใด? เราทำได้เพราะข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม ข้อวัตรปฏิบัติเครื่องดำเนิน ปัจจัยเครื่องอาศัย

ถ้ามันมีข้อวัตร ข้อวัตรปฏิบัติ บังคับเครื่องอาศัยนี้เป็นเรื่องหนึ่งนะ วัตถุประสงค์ ๔ มันเป็นเรื่องหนึ่ง แต่จิตใจ จิตใจถ้าเรามีข้อวัตรปฏิบัติ สิ่งนั้นมันเป็นกรอบ มันเป็นกรอบ นี่ข้อวัตรปฏิบัติ นี่ฝึกฝนใจ ฝึกฝนใจอย่าให้มันออกนอกกลุ่มนอกทาง อย่าให้มันแข่งหน้าแข่งหลังกับความ เป็นจริง ถ้าความเป็นจริง ข้อวัตรปฏิบัติทำให้เรามาได้ ฉะนั้น สิ่งที่จะสอนได้อย่างไร? จะสอนได้อย่างไร? ก็สอนให้คนอยู่ในข้อวัตรปฏิบัติ ถ้าอยู่ในข้อวัตรปฏิบัติ แต่มันไม่ยอมอยู่นะสิ จิตใจมันไม่ยอมอยู่นะ มันจะคั่นออก มันจะคั่นออก มันจะหาทางของมันเอง

ถ้าหาทางของมันเอง แล้วทางของมันคืออะไรล่ะ? ทางของมันก็คือกิเลสใจ แต่ถ้าเป็น ทางของธรรมนะ ข้อวัตรปฏิบัติมันบีบคั้นไว้ มันบีบรัดไว้ให้อยู่ในอย่างนี้ ถ้ามันบีบรัดไว้ล่ะ ถ้า จิตใจมันเป็นธรรมขึ้นมา จิตใจเป็นธรรมขึ้นมา เห็นใหม่ จิตใจเป็นธรรมขึ้นมามันจะโล่ง มันจะ โถง ข้อวัตรปฏิบัติ นี่เวลาปฏิบัติมันเป็นธรรมของใจ ถ้าใจมันมีมัลโคทางอันเอก ถ้าทางอันเอก ทางของใจๆ แต่ที่นี่ทางของใจเราหาไม่เจอใจ เราเห็นแต่บนถนนหนทาง เราเห็นแต่ทางบังคับ เครื่องอาศัยก็อยู่ในร้านค้า

นี่ดูเวลาพระปฏิบัติเรานะ หลวงตาท่านพูดบ่อย “วินัยฝากแจ็กไว้ใช่ไหม? วินัยฝากแจ็กไว้” คือบังคับเครื่องอาศัยเราต้องฝึกหัด จีวรเราก็เย็บได้ ตัดได้ ปะได้ ย้อมได้ ดูแลได้ วินัยอยู่กับเราใน นี่เวลามันขาดเราก็ปะชุนของเรา วินัยฝากแจ็กไว้ ฝากแจ็กไว้คือไปซื้อที่ร้านไง สรรพสิ่งในร้าน มันมีอยู่แล้ว พระไม่ต้องทำอะไรเลย บังคับเครื่องอาศัยมันมากองอยู่ข้างหน้าไม่ต้องทำอะไรเลย นี่แล้ววินัยฝากแจ็กไว้ แล้วพระมีวิฤทธิภาวะอย่างไร? เรามีความรู้อะไร? เราทำอะไรของเราขึ้นมา ได้ ถ้าเราทำของเราได้ เห็นใหม่ นี่บังคับ ๔ เราไม่ต้องง้อใครเลย มันเก็บเอา ของที่เขาทิ้งเขาขว้าง คูลีผ้าบังสุกุล เก็บเอาตามที่เขาทิ้งมาปะมาชุนของเรา มันอยู่ได้ด้วยศักดิ์ศรีนะ ด้วยความเป็นไป ของพระ

นี่พูดถึงว่าบังคับเครื่องอาศัยนะ แต่ถ้าทางอันเอก ทางมัลโค ถ้ามันมีสติ มีปัญญาขึ้นมา มี สติมีสมาธิขึ้นมา มันจะเห็นคุณค่านะ เห็นคุณค่าว่าเราไม่จมปลักอยู่กับทิวฏฐิมานะของตัว เพราะ จมปลักอยู่กับทิวฏฐิมานะ แล้วก็ฟาดวงฟาดวงจะเอาชนะคะคานกันอยู่นี่ไง แต่ถ้ามันไม่จมปลัก กับทิวฏฐิมานะของตัว มันมีสติมีปัญญาของมัน เพราะมีสติปัญญา มันจะแยกแยะของมัน พอมัน แยกแยะขึ้นมา ทิวฏฐิมานะ ถ้ามันมีทิวฏฐิมานะมันก็เหมือนกับวัตถุที่มันกดทับหัวใจ เวลามันมี สติปัญญาขึ้นมามันก็เหมือนปยุ่นุ่น เหมือนฟองอากาศ มันกระจายหายไปในอากาศ มันไม่มีสิ่ง ใดเลย

ทีฏฐิมานะที่มันมีอยู่มันหายไปไหนล่ะ? มันหายไปจากไหนล่ะ? พอมันหายไปมันก็โง่ง โง่ง พอโง่งโง่งมันก็ย้อนกลับมาเห็นคุณค่าไง เห็นคุณค่าของศีลของธรรม ถ้าเห็นคุณค่าของศีลของธรรม เห็นข้อวัตรปฏิบัติมีประโยชน์ขึ้นมา ข้อวัตรปฏิบัติมันก็บังคับใจเข้ามา บังคับใจเข้ามา พอใจมันเห็นประโยชน์ขึ้นมามันจะเห็นคุณค่าของมัน ถ้ามันเห็นคุณค่าของมัน สิ่งนี้มันจะถนอมรักษานะ

นี่เวลาพระกัศสปะเถือธุดงค์วัตรๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “กัศสปะเอย เธอก็เป็นพระอรหันต์ เธอก็ชราภาพอายุเท่าเรา ทำทำไม? ทำทำไมในเมื่อใจมันพ้นแล้ว” ใจมันพ้นแล้ว เวลาเราทำธุรกิจใจ เวลาเราทำธุรกิจการค้า เราทำงานขึ้นมาเราทำเพื่ออะไร? เราก็กทำเพื่อแลกเปลี่ยน แลกปัจจัย แลกปัจจัย ๔ แลกผลประโยชน์กับเราใช่ไหม?

พระก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นใหม่ ศีล สมาธิ ปัญญา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาต่อสู้กับกิเลส นี่กำลังทำงาน มักโคทางอันเอกกำลังต่อสู้ กิเลสกับธรรมในหัวใจ กำลังต่อสู้กันด้วยความสามารถ ด้วยมรรคญาณ ด้วยศีล สมาธิ ปัญญาที่เกิดขึ้นมาจากการกระทำ เวลามันต่อสู้ขึ้นมา พอมันประสบความสำเร็จใจ เราก็กทำหน้าที่การงานจนจบแล้ว เราเกษียณหน้าที่การงานมาแล้วเราก็กมีบำเหน็จบำนาญ เราก็กมีเงินสะสมที่เราจะใช้ชีวิตของเราไปได้แล้ว

พระกัศสปะเวลาท่านต่อสู้กับกิเลสของท่านมา พอสิ้นกิเลสแล้ว “กัศสปะเอย เธอก็กพ้นกิเลสแล้ว เธอก็กเป็นพระอรหันต์แล้ว เธอต้องทำทำไมอีก?” คนที่ทำงานจนจบแล้ว นี่บำเหน็จบำนาญก็มีพร้อมแล้ว ทุกอย่างมีพร้อมแล้ว ทำทำไมล่ะ? อยู่พอสุขสบายก็ได้ใช่ไหม? เวลาเราทุกข์ยากเราก็กทุกข์ยากมาแล้ว เรากระเสือกกระสนเราก็กทำมาแล้ว แล้วเธอทำทำไมล่ะ?

ทำเพื่ออนุชนรุ่นหลังเพื่อจะได้เป็นแบบอย่างไง ทรงข้อวัตรปฏิบัติไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลัง เพื่อให้คนที่ประพฤติปฏิบัติเดินตามมาเขาได้มีคติ มีตัวอย่าง มีการกระทำ เห็นใหม่ นี่มันมีประโยชน์ขนาดนั้นนะ แม้แต่คนที่พ้นไปแล้วเขายังทรงของเขาไว้ แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติกัน เราอยากจะทำหัวใจเราพ้นจากทุกข์ใจ ทุกคนทำงานก็อยากประสบความสำเร็จๆ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเราก็กมีหน้าที่การงานของเราขึ้นมา งานของเราเนี่ยมรรคญาณๆ ถ้ามันประสบความสำเร็จขึ้นมามันก็เป็นผลประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์กับเรา แล้วมันมาจากไหนล่ะ? มันมาจากไหนล่ะ? มันมาจากการกระทำ ทำขึ้นมาแล้วมันเห็นคุณค่า มันจะเห็นคุณค่าของกตिका มันจะเห็นคุณค่าของข้อวัตรปฏิบัติใจ

ข้อวัตรปฏิบัติ เห็นใหม่ ข้อวัตรปฏิบัติเอาไว้ประพฤติปฏิบัติให้มันเป็นจริงขึ้นมาใน หัวใจของเรา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของเรา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาแล้วมันก็เป็น ประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์เราจะเห็นคุณค่าไหม? คุณพ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของคุณ นี่เรามี ความกตัญญูต่อพ่อแม่ของเรา เราเกิดมาจากพ่อจากแม่ นี่เราเกิดมาจากพ่อจากแม่ เห็นใหม่ แล้ว เราเกิดมาแล้ว บางคนเกิดมาแล้วก็เติบโต พอเติบโตก็ลืมพ่อลืมแม่ นี่มันไม่เห็นคุณค่าของพ่อแม่ มัน

จิตใจ จิตใจที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นใหม่ นี่เห็นธรรม ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รัตนตรัย ๖ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่คำสั่งสอนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รัตนตรัย พระธรรมๆ เวลาปฏิบัติไปแล้วเห็นคุณค่าไป เห็นคุณค่า เวลากราบนี้กราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ กราบจากหัวใจ ทำไมถึงกราบล่ะ? ในเมื่อพุทธ ธรรม สงฆ์ มันก็รวมลงเป็นหนึ่งเดียวในหัวใจแล้วต้องไปกราบอะไรอีกล่ะ?

มันก็กราบนบุญกราบคุณไป มันกตัญญูไป มันกราบนบุญกราบคุณ เห็นบุญเห็นคุณ เห็นใหม่ ที่เราปฏิบัติมาเราปฏิบัติมาจากอะไร? เราทำมาที่เราทำมาจากไหน? ที่เราทำมาเราก็มีร่องมีรอยไป เราก็มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ไป นี่เรามีครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าเรามีครูบาอาจารย์ของเรา เราทำขึ้นมามันก็เป็นประโยชน์กับเรา เป็นประโยชน์กับเราขึ้นมาแล้ว แล้วเราเห็นคุณค่าไหม? เห็น คุณค่า เห็นคุณค่าแล้วเรารักษาไว้ไหมล่ะ? ถ้าเรารักษาไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลัง เพื่อเป็นคติ เพื่อเป็น แบบอย่าง เพื่อให้สังคมเขาได้มีที่พึ่งอาศัย เพื่อประโยชน์ตรงนั้นไป เราจะทำลายทำไม?

เราจะไปจมปลักอยู่กับทิวฐิมานะของเรา นะ เอาทิวฐิมานะมาคะคานกัน จะเอาชนะ คะคานกันด้วยทิวฐิมานะแล้วมันได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา มันไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย แต่ ถ้าทำจริงขึ้นมามันเป็นประโยชน์ เห็นใหม่ มันเป็นประโยชน์ที่ไหนล่ะ? มันเป็นประโยชน์ว่ามัน จะกำราบกิเลสของเราไป มันจะกำราบปรามปรามให้กิเลสของเรามันเบาลง พอกิเลสมันเบาลง มันเห็นคุณค่าเอง แต่นี้ทิวฐิมานะมันทับหัวใจอยู่นะ มันไม่เห็นคุณค่าเลย อะไรก็จะผ่านไป อะไร ก็จะทำลายไป อะไรก็จะเอาแต่ทิวฐิมานะเอาชนะคะคานกัน โดยที่กิเลสอย่างเดียวเลย

กิเลสอย่างเดียวที่มาเหยียบย่ำเลย แต่ถ้าเป็นธรรมมันเหยียบย่ำไหม? เป็นธรรมมันต้อง ส่งเสริมกันสิ สิ่งที่เป็นธรรมก็ต้องเป็นธรรมสิ มันเป็นธรรมเพราะอะไรล่ะ? มันเป็นธรรมเพราะ มันเป็นธรรมและวินัย มันเป็นข้อวัตรปฏิบัติ มันเป็นที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรม

และวินัยนี้ไว้แล้ว แล้วเวลาปฏิบัติ หลวงตาท่านพูดบ่อย เวลาท่านปฏิบัติอยู่ที่วัดนะ “เราไม่เคยกังวลสิ่งใดเลย ใครจะติเตียนเลย เพราะเราไม่ได้ทำของเราเอง เราทำตามหลวงปู่มัน”

หลวงปู่มันท่านก็รื้อคันมาจากพระไตรปิฎก มันก็ทำมาจากพระไตรปิฎกนั่นแหละ แต่พระไตรปิฎก เห็นไหม เขาบอกเมื่อก่อนธรรมพระพุทธรเจ้าก็สอนไว้แล้ว แล้วสิ่งนี้มันก็เลื่อนหายไป เดียวนี้เขาก็มีรื้อคัน รื้อคันอะไร? รื้อคันในการที่ไม่ต้องทำอะไรเลยไง รื้อคันโดยทางลัด รื้อคันโดยทางลัดทางสั้น พระไตรปิฎกมีอยู่แล้ว นี่มันมีอยู่แล้วเข้าไปเจอมันเอง รื้อคันสิ่งที่ไม่ต้องทำอะไรเลย

แต่หลวงปู่มันท่านรื้อท่านคันของท่านนะ เห็นไหม ไม่จิ้มฟันยาว ๔ นิ้วคืออะไร? ผ้าสิทนะ ผ้าปูนั่งมันใช้อย่างไร? ผ้าปูนอน ผ้าปูนั่ง ในพระไตรปิฎกมีหมด แล้วหลวงปู่มันนะ แล้วก็ครูบาอาจารย์ของเราที่ฟื้นฟูขึ้นมา พยายามปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นจริง

นี่มันเป็นจริง มันอยู่ในปาติโมกข์เชยวนะ ของอย่างนี้มันอยู่ในปาติโมกข์เลยละ แต่พระเราจะดูแลรักษากันไหมละ? เวลาที่รื้อคันขึ้นมาหรือคันตามความเป็นจริงที่มันมีจริง ผ้าสิทนะ มันยาวกี่นิ้ว? กว้างกี่ศอก กี่นิ้ว? นี่ตัดมา ทั้งตัด ทั้งทำ นี่พระมันก็เป็นพระขึ้นมา เป็นพระขึ้นมา เพราะว่าดำรงชีวิตอยู่ด้วยปลื้มแข็งของตัว ด้วยการกระทำของตัวได้ เราทำตัวได้

นี่อยู่ในป่าในเขามันก็สบายใจ เวลาธุรดควิวอกไปที่ไหน เวลามันชำระธุรดโทรมขึ้นมา ก็แก้ไขของเรา เพราะว่ามันจะเป็นล่วงราตรี ถ้าผ้ามันขาด ไม่ปะไม่ชุนมันจะเป็นล่วงราตรี ล่วงราตรีก็เป็นนิสสัคคิยปาจิตตีย์ พอเป็นนิสสัคคิยปาจิตตีย์มันก็เป็นอาบัติ ฉะนั้น มันก็กังวลใจ กังวลใจทำสมาธิมันก็ไม่ค่อยลง ถ้ามันไม่กังวลใจ ทำสิ่งใด เราปะ เราชุน เราแก้เราใจของเรา อยู่ไหนมันก็อยู่ได้ พออยู่ได้ขึ้นมา มันรักษาใจขึ้นมา มันปฏิบัติขึ้นมามันก็เป็นธรรมขึ้นมา เห็นไหม

เขารื้อคันกันแบบนี้ เขารื้อคันด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เขารื้อคันด้วยความซื่อตรง เขารื้อคันด้วยความกตัญญูกตเวที เขาไม่ใช่รื้อคันด้วยความหน้าด้าน มันมีอยู่แล้วในพระไตรปิฎก มันมีอยู่แล้ว พระพุทธรเจ้าสอนไว้แล้ว แล้วประชาชนเขาลืมไป พระพุทธรเจ้าไปรื้อคันขึ้นมา รื้อคันขึ้นมา มันมีอยู่แล้วไง เข้าไปเจอมันเองไง รื้อคันขึ้นมาไม่ต้องทำอะไร

แต่หลวงปู่มันท่านไม่เป็นเช่นนั้น หลวงปู่มันท่านรื้อท่านคันขึ้นมา สู้ผ้า ย้อมผ้าทำอย่างไร สีสู้ในสมัยพุทธกาลเขาหมักกันอย่างไร? นี่ผ้าปูนอนทำอย่างไร? รื้อคันมาแล้วเราทรงไว้ เรา

ทรงไว้ เราปฏิบัติไว้ เราทำกันมาไว้ แล้วนี่หลวงตาท่านบอกว่าเดี๋ยวนี้มันกรรมฐานยุคจรวด มันจะไปหมดแล้วแหละ ต่อไปวินัยก็ฝากเจ๊ก ไปซื้อเอาที่ร้าน วินัยจะฝากเจ๊กไว้หมดนะ แล้วตัวเองเหลืออะไรไว้ล่ะ? ก็เหลือแต่ความว่างเปล่าไป

หลวงตาท่านพูดบ่อยนะ เวลาศีลต่างศีลพริ้ว ผ้าม้นขาด ผ้าม้นทะลุ ท่านบอกว่ามันเห็นห่านะ มันไม่รู้จักรักษาของมัน นี่ก็เหมือนกัน ผ้าม้นขาด ศีลต่าง ศีลพริ้ว ศีลทะลุ ศีลขาด นี่แล้วมันปล่อยอะไรกัน? นี่ก็เหมือนกัน เราจะทำอะไรกัน ถ้ามันเข็บ มันชุน มันก็ทำได้ มันดูแลได้ ถ้ามันดูแลได้ เขารื้อคั่นกันมาอย่างนี้ ไม่ใช่รื้อคั่นมันมีอยู่แล้ว เข้าไปก็เจอมันเลย นิพพานก็มีอยู่แล้ว มันไม่ต้องไปทำอะไรหรอก ปล่อยวางมันก็เป็นนิพพานเลย

นี่ไอ้พวกที่ปฏิบัติโง่งเง่าเต่าตุ่น ทำอะไรให้มันลำบาก อู๋ ทุกข์มันก็มีอยู่แล้ว วางทุกข์มันก็จบ วางได้จริงหรือ? ทำได้จริงหรือ? แล้วเขาทำจริงเขาทำกันอย่างไร? เขาทำจริงเขาก็เผชิญหน้ากับมันก่อนไง ทุกข์มันคืออะไร? ทุกข์มันอยู่ที่ไหน? แล้วนี่ทำไมมันถึงทุกข์? ทุกข์ควรกำหนดสมุทัยควรละ แล้วไปละได้อย่างไร? พอมันละ ละด้วยอะไร? ละด้วยมรรค มรรคมันเกิดอะไร? มันเกิดนิโรธะ นิโรธ ความแจ้ง ความสว่าง ความส่องใส นี่มันทำอย่างไร? มันมีจริงของมันนะ

ถ้ามีจริงของมัน เห็นไหม นี่เราช่วยกันรักษา อย่าก็ค้ออย่างวาง อย่างมโนทัญญูมานะ แล้วเที่ยวทำลายเขา แล้วไม่เป็นประโยชน์กับสิ่งใดเลย แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านหรือท่านคันท่านพยายามทำของเราขึ้นมา ทำขึ้นมาเพื่อเป็นประโยชน์ เห็นไหม คุณิเวลาพระกัศสปะ

“กัศสปะเอย เเธกัเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน แก่เฒ่าแล้วเธอปฏิบัติทำไม?”

“ปฏิบัติเพื่ออนุชนรุ่นหลังนะ”

เวลาหลวงปู่มั่นท่านบิณฑบาตจนพระขอร้องว่าอย่าบิณฑบาต ท่านบิณฑบาต ท่านฉันในบาตรจนวาระสุดท้าย หลวงตาท่านจะแก่จะเฒ่าขนาดไหนท่านก็ฉันในบาตรให้เป็นคติตัวอย่างเรามาตลอด เขาบอกว่าไม่ต้องลงศาลาก็ได้ ท่านบอกท่านอยู่กับหมู่คณะ กฎของหมู่คณะมันบังคับ กฎของส่วนรวมของสงฆ์มันบังคับ ท่านก็มาฉันจนวาระสุดท้ายเหมือนกัน

นี่ครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม ถ้าจิตใจเป็นธรรมเขาไม่ต้องการความสะดวกสบายส่วนตัว ไม่ต้องให้เราสะดวกสบายคนเดียว ใครจะทุกข์จะยาก ทำไมเราจะอยู่ยืนบนหัวเขามันไม่มี มันไม่มีหรอก แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม ท่านทำเป็นตัวอย่างนะ ครูบาอาจารย์

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ๘

ของเราทำเป็นตัวอย่าง แล้วเราไปวัดไปวา เอาสิ่งนี้มาสอนเรา สอนใจของเราเพื่อประโยชน์กับ
เรา เอวัง